

Μετασχηματισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Προτάσεις για αξιοποίηση ανοικτών τεχνολογιών

Παναγιώτης Κρανιδιώτης
Μέλος ΔΣ ΕΕΛΛΑΚ υπεύθυνος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και
την Επιχειρηματικότητα

26ο GREEK ICT FORUM | 1η ATHENS ICT EXPO

Μετασχηματισμός της Τοπικής
Αυτοδιοίκησης

7 Μαρτίου 2024

Χρήση λογισμικού στους ΟΤΑ... μια θλιβερή ιστορία

- Τα καλά νέα. Συστήματα backoffice. Από τα λίγα παραδείγματα δημιουργίας υγιούς οικοσυστήματος αγοράς. Δομημένα δεδομένα. Δυστυχώς απαίτηση μόνο για τα οικονομικά δεδομένα.
- Λειτουργικά Συστήματα... Ακόμα υπάρχουν ΧΡ, πολλά πειρατικά ΛΣ, χωρίς έλεγχο , χωρίς αναβαθμίσεις. Η δράση της ΚτΠ για άδειες έδωσε μια λύση (έχει ενδιαφέρον να δούμε το κόστος σε βάθος χρόνου...)
- Εφαρμογές γραφείου (Office) Αντίστοιχη κατάσταση με τα ΛΣ. Πειρατικό λογισμικό, ανομοιομορφία.
- Έλλειψη λογικής ενημερώσεων.
- Ελλιπή πρόσβαση στις υποδομές του Gcloud
- Πρόβλημα με δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ

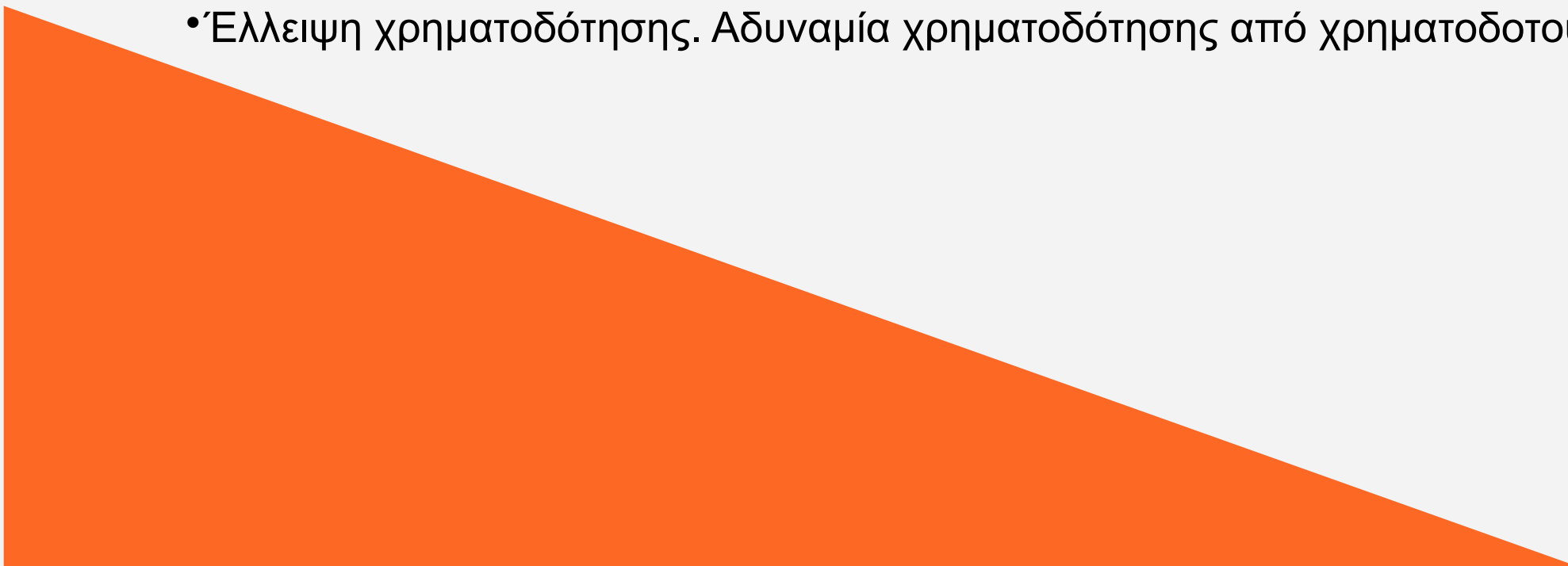
Ανοικτά Δεδομένα και Πόλεις... Μήπως να μιλήσουμε για δεδομένα;

- Δεν μπορούν να υπάρξουν **ανοικτά δεδομένα** αν δεν υπάρξουν **ΔΕΔΟΜΕΝΑ**. Εγγραφοκεντρική αντίληψη της γραφειοκρατίας.
- Το EXCEL και το WORD (το CALC και το WRITER αντίστοιχα) **ΔΕΝ** είναι εφαρμογές αποθήκευσης δεδομένων. Καταστρέφουν την οποιαδήποτε λογική ψηφιακού μετασχηματισμού.
- Δεν χρησιμοποιούνται πρότυπα δεδομένων (ή έστω εγγράφων). Ο κάθε φορέας έχει την δική του κατανόηση για την διαχείριση της πληροφορίας
- Δεν υπάρχει θεσμοθετημένο Μητρώο Δεδομένων και Πολιτική Πρόσβασης σε αυτά. Όστε να είναι σαφές τι είναι ανοικτό και τι όχι.
- Κατά συνέπεια δεν υπάρχει περιοδικότητα και δεν υπάρχει σταθερή προτυποποίηση καταγραφής – μέτρησης.
- Ο ΓΚΠΔ (GDPR) έχει καταστεί τροχοπέδη για την διαχείριση δεδομένων εντός του Δημοσίου. Ο Δήμος ΔΕΝ αποτελεί κόμβο τοπικής διαχείρισης δεδομένων. Προβληματικός ο ρόλος της ΕΛΣΤΑΤ

Ασφάλεια... χμμμμ

- Προβληματικά τερματικά συστήματα. Πειρατικό λογισμικό με πιθανά malware. Λειτουργία πολλές φορές με δικαιώματα διαχειριστή.
 - Απουσία εργαλείων ελέγχου δικτύου, πρόσβασης.
 - Απουσία Πολιτικής Χρηστών. Κεντρικών συστημάτων διαχείρισης χρηστών. Απλοϊκά password.
 - Δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ 1 ακόμα σε λειτουργία. Καταστρατήγιση ασφάλειας. Άγνοια του μεγέθους του προβλήματος.
 - Απουσία πολιτικής backup - restore
-

Στελέχωση , Κατάρτιση.... (Χμμμμ) x 2

- Υποστελεχωμένοι φορείς.
 - Έλλειψη κινήτρων
 - Έλλειψη διαδικασιών συνεχούς ενημέρωσης και κατάρτισης
 - Υψηλές απαιτήσεις σε γραφειοκρατία
 - Έλλειψη χρηματοδότησης. Αδυναμία χρηματοδότησης από χρηματοδοτούμενα έργα αλλά και από τον τακτικό προϋπολογισμό.
-

Έργα... πολλά έργα...

- 17 Δήμοι RRF , πλάνω από 200 Δήμοι Δράση Smart Cities , Αρκετοί Δήμοι Αντώνης Τρίτσης ΑΤ08
- Πώς θα υλοποιηθούν αυτά τα έργα;
- Ποιός θα τα λειτουργήσει και ποιός θα τα συντηρήσει;
- Υπάρχουν τα απαραίτητα κεφάλαια στον τακτικό προϋπολογισμό;
- Δημιουργία ανταποδοτικού τέλους για την πληροφορική η οποία να είναι τουλάχιστον το 1% του εκτελεσθέντος (πλην χρηματοδοτήσεων προϋπολογισμού) για τους μικρούς – μεσαίους δήμους και 0.5% για τους πολύ μεγάλους

Θεσμικό πλαίσιο. Πέρα από τον 4412 / 2016

1)Θεσμικό πλαίσιο προμηθειών που δεν συνάδει με την αγορά πληροφορικής

2)Η αγορά λογισμικού δεν λύνει το πρόβλημα της συντήρησης – λειτουργίας , η παραγωγή λογισμικού για το δημόσιο δεν δίνει κίνητρο στον ιδιωτικό τομέα ούτε με υποστελεχωμένο δημόσιο τομέα εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του λογισμικού

3)Οι χρηματοδοτήσεις και τα επιχειρησιακά προγράμματα απέχουν παρασάγγας από τις ανάγκες και τις δυνατότητες των ΟΤΑ

4)Απαιτείται ένα Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που να καλύψει το κενό και να εξορθολογίσει την κατάσταση.

5)Αντιμετώπιση χρηματοδότησης του υλικού των ΟΤΑ. Αποθάρυνση των εκτυπώσεων.

6)Υποστήριξη δημιουργίας ενδοκοινοτικών δικτύων οπτικών ινών. Προώθηση του IRU. Προώθηση της σύνδεσης των ΟΤΑ και όλων των φορέων του δημοσίου στο GR-IX στα 2 μεγάλα αστικά κέντρα. Δημιουργία περιφερειακών Internet Exchange σε περιφερειακό επίπεδο.

7)Δεν λύνεται με ανταγωνισμό της αγοράς. Λύνεται μόνο με συνέργειες και θεσμικό περιβάλλον που να ευνοεί συμφωνίες πλαίσιο .

8)Μια πρόταση μπορεί να είναι η δημιουργία Κοινοπραξιών εταιριών με ποσόστωση ενός ή δύο μεγάλων εταιριών πληροφορικής, 2-10 μεσαίων και 10 – 30 μικρών ή πολύ μικρών εταιριών. Όπου οι Κοινοπραξίες να λειτουργήσουν με συμφωνία πλαίσιο και οι Κοινοπραξίες μαζί με Υπ. Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και ΑΑΔΕ/ΓΓΠΣ θα εργαστούν σε ομάδα εργασίας οριζόντιας δράσης για τον καθορισμό λεξικών, βασικών οντοτήτων και κανόνων ουσιαστικής διαλειτουργικότητας. Παροχή συμβούλου τεχνικής βοήθειας στα πλαίσια της Κοινοπραξίας.

Τι μπορεί να γίνει – Ανοικτό Λογισμικό

1) Υιοθέτηση – υποστήριξη χρήσης Ανοικτού Λογισμικού σε 3 + 1 (με πολλά ερωτηματικά...) βασικούς άξονες

- Λειτουργικά Συστήματα. Υιοθέτηση μίας Διανομής Ανοικτού Κώδικα για την επόμενη δεκαετία. (Ενδεικτικά το Ubuntu Pro είναι διαθέσιμο με 22 \$ το χρόνο / machine)
- Εφαρμογές Server. Υιοθέτηση βασικών Λογισμικών. Κεντρικές Συμφωνίες Υποστήριξης. Κεντρικές Συμφωνίες Εκπαίδευσης για το Δημόσιο.
- Εφαρμογές Ασφαλούς κρυπτογραφημένης επικοινωνίας και τηλεργασίας.
- Ο τέταρτος άξονας θα ήταν αυτός των εφαρμογών γραφείου. ΟΜΩΣ ... (next page)

2) Δημιουργία Projectathon σε κάθε δήμο που να μπορούν με μικροχρηματοδοτήσεις να δοκιμάζονται χρήσιμες εφαρμογές για τους ΟΤΑ

3) Δημιουργία Sandbox για εφαρμογές ΟΤΑ στο ΥΠΕΣ όπου σε συνδυασμό με το προσωπικό του υπουργείου θα δοκιμάζονται ιδέες και εφαρμογές ψηφιοποίησης στην πράξη όπου θα ανακύπτουν πιθανά προβλήματα.

4) Υιοθέτηση στρατηγικής για την διαχείριση Γεωχωρικής Πληροφορίας με Ανοικτό Λογισμικό. Συμμετοχή του Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του ΥΠΕΣ στον Οργανισμό OSGEO (Open Source Geospatial Foundation) .

5) Επέκταση του Μητρώου Οδών και Αριθμών σε όλους τους ΟΤΑ. Χρηματοδότηση κανονικοποίησης βάσεων δεδομένων των ΟΤΑ για την γεωαναφορά όλων των δεδομένων που αναφέρονται σε ταχυδρομικές διευθύνσεις.

Kill Office Applications (MS or Libre...)

- Οι εφαρμογές γραφείου έρχονται από την εποχή των εγγράφων και των έντυπων αναφορών.
- Έχουν δημιουργήσει και δημιουργούν Petabyte αδόμητων δεδομένων
- Έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάσεις δεδομένων (το EXCEL ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΟ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ)
- Ο καθένας φτιάχνει ότι νομίζει , όπως νομίζει
- Οι χρήστες έχουν εθιστεί με αυτές , νιώθοντας οικεία μαζί τους.
- Οι εφαρμογές γραφείου αποτελούν ίσως το νούμερο ένα πρόβλημα στη διαδικασία ψηφιακού μετασχηματισμού των ΟΤΑ
- Ήρθε η ώρα να τις εγκαταλείψουμε δια παντός . Όπως ακριβώς κάναμε μια μέρα με το ΦΑΞ!!

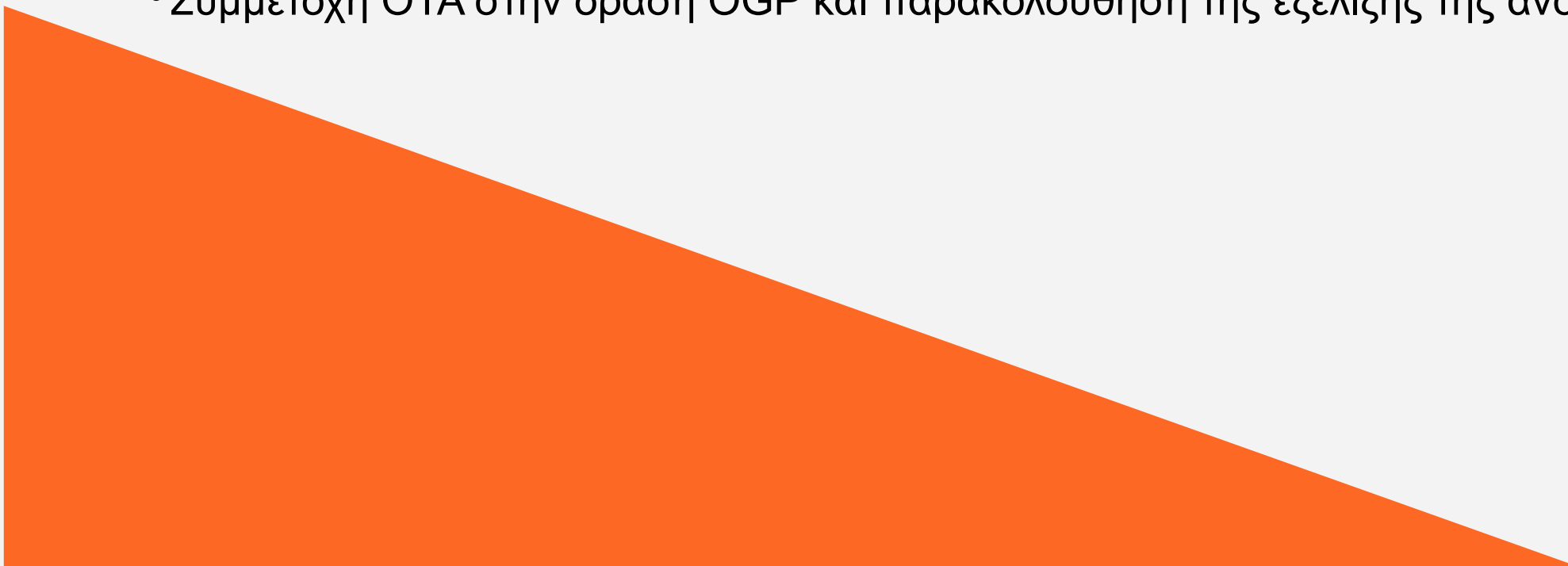
Τι μπορεί να γίνει – Ανοικτά Δεδομένα

- Το πρώτο βήμα είναι η κατάργηση των εφαρμογών γραφείου. Οι εφαρμογές γραφείου εμποδίζουν την Διοίκηση και ιδιαίτερα τους ΟΤΑ στο να δημιουργήσουν δεδομένα.
- Το ΥΠΕΣ πρέπει σε συνεργασία με το Ψηφιακής Διακυβέρνησης να ορίσουν **βασικά σύνολα δεδομένων** που θα υποχρεούται να συντηρούν οι ΟΤΑ, το σχήμα της πληροφορίας των οντοτήτων, τους τύπους των δεδομένων, την περιοδικότητα συλλογής τους καθώς και να ορίσουν τυχόν λεξικά που θα πρέπει να αξιοποιηθούν
- Η δράση θα πρέπει να συμπεριλάβει μελλοντικά και τους υπόλοιπους μεγάλους παρόχους δεδομένων είτε του Δημοσίου είτε Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.
- Ακόμα μεγαλύτερη αξιοποίηση των Υπηρεσιών του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣ.
- Μεταφορά αρμοδιότητας συλλογής δεδομένων από τους ΟΤΑ σε πολλά σετ δεδομένων που συντηρεί η ΕΛΣΤΑΤ. Οι Δήμοι οφείλουν να γνωρίζουν τα δεδομένα των Δήμων, οφείλουν να απογράφουν σε πιο τακτικά διαστήματα την κατάσταση τους.

Τι μπορεί να γίνει – Ανοικτό Υλικό

- Απόκτηση τρισδιάστατων εκτυπωτών από τους ΟΤΑ . Αντιμετώπιση του προβλήματος μικροπρομηθειών αντικειμένων και ανταλλακτικών
 - Δημιουργία αποθετηρίου υλικού χρήσιμο για ΟΤΑ που μπορεί να εκτυπωθεί
 - Δημιουργία διαγωνισμών Printathon που να δοκιμάζονται ιδέες χρήσιμες για την λειτουργία των Δήμων.
-

Τι μπορεί να γίνει – Ανοικτή Διακυβέρνηση

- Υποχρεωτική κατάρτιση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 5 ετούς διάρκειας εντός εξαμήνου από την ανάληψη της δημαρχίας από τις αιρετές διοικήσεις. Ετήσια αξιολόγηση και επικαιροποίηση σχεδίου δράσης. Σύνδεση με δείκτες KPI's
 - Υποχρεωτική ανοικτή παρακολούθηση εκτέλεσης προϋπολογισμού.
 - Συμμετοχή ΟΤΑ στην δράση OGP και παρακολούθηση της εξέλιξής της ανοικτότητάς τους μέσω αυτής.
-

Ευχαριστώ

Panagiotis.kranidiotis@eellak.gr